

Program de guvernare locală pentru Dej.

Împreună facem
Dejul bine!

**Stradă cu stradă,
schimbăm România.**

> Viziunea	4
> Programul	6
1. Sănătate și siguranță în comunitățile noastre	7
2. O administrație locală profesionistă și curată	15
3. Economie curată și locuri de muncă pentru comunități prospere	19
4. Servicii publice demne de secolul XXI pentru toți cetățenii	23
5. Comunități conectate cultural, în care ne creștem și ne educăm bine copiii și tinerii	27
6. Comunități conectate la tehnologie	31
7. Comunități în care ne pasă de fiecare locuitor	33

Viziunea.

Documentul de mai jos redă viziunea pe care noi, membrii Alianței USR PLUS, o avem pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a orașului nostru.

Dorința noastră și a tuturor locuitorilor acestui oraș, este de a face din municipiul Dej un oraș cu adevărat european, un oraș de care să putem să ne simțim din nou cu adevărat mândri.

Am identificat câteva probleme actuale și venim cu soluții de remediere a lor, precum și câteva căi de dezvoltare a potențialului pe care îl are orașul Dej. Toate aceste lucruri se pot face numai printr-o implicare activă a cetățenilor în viața publică, printr-o conlucrare eficientă și bazată pe încredere reciprocă între administrația locală și cetățeni, precum și printr-o transparență totală din partea administrației locale.

Doar învățând să avem încredere unii în ceilalți vom reuși să avem rezultatele dorite de noi toți. Așadar, asumarea unui rol activ în viața publică este primul pas pe care noi l-am făcut, și este ceea ce ne-am dori să facă fiecare cetățean al orașului în viitorul apropiat.

Programul.

1

Sănătate și siguranță în comunitățile noastre

> Creșterea accesibilității dejenilor la servicii medicale.

> Pentru realizarea acestui lucru, propunem implementarea următoarelor măsuri:

- Asigurarea accesului permanent la servicii medicale de bază (asistență medicală primară continuă) pentru toți cetățenii orașului prin înființarea unui centru de permanență.
- Centrele de permanență reprezintă asigurarea continuității asistenței medicale primare în regim de gardă în afara programului normal de lucru al cabinetelor de medicină de familie. Serviciile medicale pe care le furnizează centrele de permanență sunt acordate gratuit atât persoanelor asigurate cât și persoanelor neasigurate.
- Centrul de permanență ar deservi nu numai populația Dejului (aproximativ 38.000 locuitori), ci și pacienții din comunele limitrofe Dejului.

Stradă cu stradă, schimbăm România.

- Implicarea în dotarea cabinetelor medicilor de familie, ambulatoriilor de specialitate și a Spitalului Municipal Dej cu tehnologie și aparatură medicală modernă, prin facilitarea accesării de fonduri europene.
- Programări online la toate ambulatoriile și laboratoarele din oraș.
 - Programarea online ar scuti cetățenii de o deplasare în unitățile medicale respective, iar în această perioadă ar reduce substanțial și riscul de contaminare cu virusul SARS-CoV-2 în locațiile respective. Programările ar putea fi făcute de către medicul de familie, care indică și recomandă examinarea respectivă.
- Accesul tuturor preșcolărilor și școlărilor din oraș la servicii de medicină stomatologică școlară și educație pentru sănătate orală prin dotarea, autorizarea și redeschiderea cabinetului stomatologic școlar de la Colegiul Național „Andrei Mureșanu”, precum și dotarea cabinetului prin fonduri europene.
- Susținerea și completarea rețelei de medicină școlară din oraș.
 - În contextul COVID-19, o perioadă care poate reprezintă una dintre cele mai dificile din viața noastră, luând în considerare faptul că anul școlar va începe în scurt timp, este necesar să sprijinim material și uman rețeaua de medicină școlară, pentru

a asigura revenirea în condiții de siguranță a elevilor în școli.
Personal și dotări din fonduri europene.

> **Aer respirabil și reducerea poluării.**

- Ne dorim monitorizarea calității aerului printr-o rețea alternativă extinsă în mai multe puncte ale orașului (șosea de centură, centru, cartiere).
- Dorim montarea de senzori în mai multe locuri, acolo unde este concentrat traficul auto și există activitate economică posibil poluantă, precum și includerea unei stații mobile, care să poată fi mutată în funcție de necesități, astfel încât măsurătorile respective să fie cât mai relevante. În funcție de datele înregistrate se pot lua măsurile adecvate de scădere a poluării. Datele trebuie să fie accesibile online pentru toți cetățenii, pe un portal dedicat sau pe site-ul administrației locale.
- Propunem înființarea registrului arborilor din oraș, pentru a reduce rata de pierdere prin întreținerea și tratarea individuală a fiecărui arbore, și reabilitarea „plămânului verde” al Dejului—Parcul Mare, Pădurea Bungar, Pădurea de pe Bacău—, prin plantări de arbori, întreținere și acțiuni de curățare. O modalitate alternativă de

Stradă cu stradă, schimbăm România.

extindere a spațiului verde ar fi montarea de ghivece de dimensiuni mari cu specii de arbori care se pretează la acest tip de cultură.

> Revitalizarea Parcului Balnear Toroc.

- Parcul Balnear Toroc trebuie dezvoltat în următoarele direcții:
 - identificarea unui teren și concesionarea acestuia pentru construcția de spații de cazare (după modelul Băilor Figa), sau încurajarea locuitorilor din apropiere să ofere locuri de cazare celor care vin din alte localități (după modelul Tășnad).
 - un management eficient, care să îmbunătățească permanent condițiile oferite și să aducă profit la bugetul local.
 - dezvoltarea unei componente balneare care să funcționeze pe întreaga perioadă a anului. Apele sărate ale lacului sunt indicate în tratarea anumitor boli, în special a reumatismului. De asemenea, tipul de nămol aflat în zonă este folosit de zeci de ani ca mijloc de tratament. Prin construirea unei baze de tratament și proceduri medicale în incinta complexului balnear Toroc am reuși atragerea unei noi categorii de turiști.

> Spații de joacă și de mișcare.

- Locurile de joacă în Dej, ca în oricare oraș, trebuie să fie sigure, funcționale și atractive. Propunerile noastre sunt:
 - luarea în evidența oficială a tuturor locurilor de joacă existente, și denumirea acestora astfel încât să poată fi identificate ușor de către cetățeni;
 - elaborarea unui regulament de utilizare și administrare a locurilor de joacă (orarul de funcționare cu specificarea orelor de liniște, reguli de comportament în incinta locului de joacă, instrucțiuni pentru responsabilizarea însoțitorilor, programul pentru efectuarea lucrărilor de mentenanță la locul de joacă, număr de telefon unde pot fi anunțate defecțiunile apărute sau comportamentul neadecvat al persoanelor care frecventează locurile de joacă);
 - patrularea Poliției Locale cu regularitate pe la toate locurile de joacă, cu identificarea și sancționarea persoanelor care încalcă legea;
 - asigurarea pe raza locurilor de joacă a următoarelor: supraveghere video, țâșnitori cu apă potabilă, toalete ecologice, iluminat pe timp de noapte;

Stradă cu stradă, schimbăm România.

- asigurarea confortului adulților care însoțesc copiii la locul de joacă— umbră, bănci plasate în locuri de unde se pot ține cu ușurință copiii sub observație;
- amenajarea de perdele din vegetație cu rolul de a asigura reducerea disconfortului sonor pentru locuitorii din proximitatea locurilor de joacă.

> Culoar verde pe râul Someș.

- Propunem amenajarea malurilor râului Someș, prin construirea de alei, piste pentru biciclete și alergare, mobilier urban, cișmele de apă, precum și alte facilități comunitare (plajă urbană, locuri amenajate pentru pescuitul sportiv, locuri amenajate pentru picnic), pentru valorizarea și integrarea acestora în beneficiul cetățenilor.

> Comunitate în care suntem în siguranță.

- Propunem achiziționarea unui sistem centralizat de supraveghere video stradală, care să permită instalarea de camere de supraveghere stradale în punctele cheie ale orașului (căile de acces în oraș, în proximitatea instituțiilor de învățământ, a parcurilor și a locurilor de joacă, precum și în punctele cunoscute ca fiind cu in-

fracționabilitate ridicată). Rolul lor va fi atât de prevenire—prin faptul că va descuraja desfășurarea de acte antisociale, vandalisme sau chiar fapte penale—, cât și de monitorizare și ajutor în identificarea rapidă a celor care se fac vinovați de astfel de acte. Sistemul va oferi un ajutor important Poliției Locale, care va putea astfel să acopere mult mai judicios punctele importante din oraș, dirijați fiind de un operator al acestui sistem.

> **Zero toleranță pentru infrafracționabilitate și vandalism.**

- Susținem necesitatea elaborării unui plan de îmbunătățire a activității și imaginii Poliției Locale în comunitate și de eficientizare a muncii acestora.
- Susținem introducerea unor programe locale de prevenire și conștientizare a efectelor și riscurilor bullying-ului și discriminării în școli și a altor forme de abuzuri asupra copiilor, femeilor sau persoanelor vulnerabile, precum și măsuri de sprijin a victimelor unor astfel de abuzuri.
- Trebuie continuată campania împotriva cerșetoriei, începută anul trecut de administrația locală, și rămasă la stadiul de „succes” doar pe hârtie, cu efecte zero.

**Stradă cu stradă,
schimbăm România.**

2

O administrație locală profesionistă și curată

- › **Aplicarea politicii Fără penali în administrația locală.**
- › Nu vom promova în organele administrației publice locale cetățenii condamnați definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, până la intervenirea unei situații care înlătură consecințele condamnării.
- › **Administrație flexibilă, în slujba cetățeanului.**
- › Avem nevoie de o administrație prietenoasă cu cetățenii și contribuabilii. Acest lucru presupune o digitalizare extensivă, servicii online cât mai dezvoltate, raționalizarea și limitarea semnificativă a numărului de documente solicitate cetățenilor.
- › Prin implementarea unei administrații digitalizate, putem crește în primul rând eficiența interacțiunii dintre cetățean și administrație, gradul de încredere

Stradă cu stradă, schimbăm România.

al cetățeanului față de administrație, și implicit, gradul de implicare a acestuia în viața civică.

- › **Administrație profesionistă.**
- › Standarde înalte și publice cu privire la condițiile de recrutare sau promovare a angajaților (funcționari publici sau contractuali), de execuție sau conducere, profesionalizare, transparență totală în organizarea concursurilor, utilizare de expertiză independentă pentru comisiile de concurs.
- › **Standarde de urbanism.**
- › Adoptarea documentațiilor și a planurilor de urbanism cu respectarea condițiilor esențiale pentru calitatea vieții (acces la utilități, spații comunitare și de recreere, servicii educaționale, culturale, medicale, mobilitate).

- › **Administrație transparentă.**
- › Propunem ca dezbaterile publice să fie obligatorii atât pentru stabilirea bugetului localității, cât și în cazul documentelor de planificare urbană (PUZ/ PUG), sau a proiectelor de investiții semnificative, iar componenta de buget participativ să fie popularizată și dezvoltată.
- › Dorim implementarea unei aplicații mobile, care să permită raportarea de către cetățeni a problemelor diverse din oraș (trotuare blocate, capace de canal lipsă, mobilier stradal distrus, spații neîngrijite) lucru care ar face ca cetățenii să devină mai activi și mai interesați de implicarea civică.
- › **Transparență 100% a cheltuielilor primăriilor.**
- › Ne luăm angajamentul ca administrația locală și județeană USR PLUS să prezinte fiecare leu cheltuit pe o platformă de transparență bugetară ușor de înțeles, pe modelul celei deja elaborate de noi și folosită la București (bucuresti.openbudget.ro).

**Stradă cu stradă,
schimbăm România.**

3

Economie curată și locuri de muncă pentru comunități prospere

- › **Dezvoltarea de ecosisteme antreprenoriale și industriale locale.**
- › Propunem ecologizarea fostei zone industriale IFA, demolarea clădirilor existente și asigurarea tuturor utilităților cu scopul de a atrage noi agenți economici, pentru a se crea un nou hub sau parc industrial.
- › **Atragere de fonduri europene.**
- › Ne propunem ca fiecare proiect aflat în implementare să fie monitorizat eficient și separat, iar după consultarea proiectelor de execuție ne vom asigura că acestea sunt duse la bun sfârșit și la calitatea așteptată. De asemenea, dorim integrarea proiectelor pentru a evita suprapuneri.

Stradă cu stradă, schimbăm România.

- › **One-stop-shop.**
- › Propunem înființarea unui birou de informații, la nivel municipal, pentru sprijinirea și îndrumarea antreprenorilor, cu informații la zi despre legislația aplicabilă și programele europene, naționale sau locale.
- › **Dezvoltarea resursei umane.**
- › Organizarea de programe locale de formare de competențe, încurajarea atragerii de profesioniști, facilitarea mobilității locale și județene a forței de muncă și organizarea cursurilor de formare în meserii, pentru stimularea reconversiei profesionale.
- › **Sprijinirea lanțului scurt de aprovizionare de la producătorii agricoli locali și modernizarea târgurilor și piețelor.**
- › Pentru modernizarea și reorganizarea Pieței Agroalimentare propunem:
 - înființarea unui laborator pentru controlul legumelor și fructelor;
 - recenzarea anuală al meselor și tarabelor din piață;

- conducerea pieței să fie reorganizată sub forma unui consiliu de administrație din care să facă parte și producători locali;
- etajarea unei părți din piață pentru creșterea capacității, în special pentru comercianții care în momentul de față își expun marfa în parcare; pieței;
- dotarea pieței cu bănci necesare pentru odihna persoanelor în vârstă;
- dotarea pieței cu automate pentru cafea, ceai și băuturi răcoritoare.

> Pentru susținerea producătorilor locali propunem:

- producătorii noi care vor să înceapă o activitate în domeniul agricol în momentul eliberării atestatului, vor primi automat o masă în piață;
- biroul agricol să popularizeze și să intermedieze contractele de arendă și comodat;
- târgurile de produse (gen Ziua Recoltei) să se desfășoare în perioada în care producătorii locali din zonă au producția maximă;
- eliminarea samsarilor din piață;
- redeschiderea târgului de animale;

Stradă cu stradă, schimbăm România.

— ajutor pentru organizarea în asocieri și prezența în rețeaua de magazine locale.

4

Servicii publice de secol XXI pentru toți cetățenii

> **Mobilitate.**

- > Dorim realizarea de investiții în transportul public, în special ecologic (autobuze electrice, piste de biciclete, rețea de încărcătoare pentru mașini electrice) și în programe de încurajare a mijloacelor de transport alternative (biciclete, trotinete).

> **Comunități pentru oameni, nu pentru mașini.**

> Susținem necesitatea luării următoarelor măsuri:

- eliberarea trotuarelor de mașinile parcate ilegal, în același timp cu amenajarea de noi parcări;
- crearea unei zone pietonale în centrul orașului;
- modernizarea traseelor pentru transportul public;
- realizarea unui recensământ al tuturor garajelor aflate pe spațiul

Stradă cu stradă, schimbăm România.

public, precum și clarificarea situației juridice în care se află;

— identificarea și amenajarea unor trasee urbane de cicloturism (în strânsă legătură cu oferirea de locuri de parcare, pentru a elibera străzile de mașinile parcate ilegal).

› Eficientizarea energetică a locuințelor și clădirilor publice prin investiții din fonduri europene.

— Soluțiile pe care noi le propunem dejenilor includ intervenții integrate de regenerare urbană, acordarea de facilități fiscale și administrative, crearea de documentații urbanistice (ghiduri pentru refacerea fațadelor), compatibilitatea materialelor folosite și includerea unor alternative, participarea asociațiilor de proprietari ca decidenți, creșterea transparenței licitațiilor și publicarea de estimări ale costurilor și beneficiilor și a informațiilor actualizate privind reabilitarea termică.

— Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră este un obiectiv important din Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Vest 2021-2027, și va putea fi promovat în următorul exercițiu bugetar al UE.

- **Curățenie în toate spațiile publice, colectare selectivă și valorificarea deșeurilor.**
- Derularea unor programe de conștientizare a importanței trierii deșeurilor menajere.
- Implementarea colectării selective la nivelul întregului oraș.
- Investiții în instalații de reciclare.

**Stradă cu stradă,
schimbăm România.**

Comunitate conectată cultural, în care ne creștem și ne educăm bine copiii și tinerii

- › **Infrastructură școlară civilizată.**
- › Fiecare instituție care face parte din infrastructura școlară trebuie dezvoltată cu ajutorul fondurilor europene, nu doar prin reabilitarea spațiilor în care funcționează, ci și prin dotarea tuturor creșelor, grădinițelor și școlilor la standarde moderne.
- › În vederea creșterii sănătoase a copiilor și în același timp a identificării de potențiali viitori sportivi amatori și profesioniști propunem reînființarea Clubului Școlar Sportiv Dej. Copiii și tinerii vor avea astfel acces, pe grupe de vârste, la diferite categorii de sporturi cu tradiție în Dej: volei, baschet, tenis de masă.
- › **Susținerea elevilor merituoși și a celor proveniți din medii defavorizate.**
- › Dorim mărirea cuantumului burselor de merit și a burselor sociale, precum și găsirea unor soluții de

Stradă cu stradă, schimbăm România.

acordare la timp a acestor burse (momentan sunt întârzieri de până la 4 luni). Susținem și demararea unui parteneriat public-privat cu agenții economici din oraș, pentru programe de sponsorizare dedicate elevilor, sub patronajul Primăriei.

- › **Parteneriat cu părinții și elevii pentru buna administrare a școlilor.**
- › Susținem implicarea părinților și a elevilor în consiliile de administrație ale școlilor și în decizii asupra oportunității unor investiții la nivelul școlilor sau în selectarea personalului.
- › Dorim și identificarea școlilor ce pot participa din punct de vedere logistic la programul „O masă caldă” și ajutarea acestora în găsirea de spațiu propice acestui lucru.
- › **Încurajarea participării tinerilor în comunitate.**
- › Dezvoltarea de proiecte, programe și activități care să le crească autonomia și să le dezvolte abilități de viață precum: voluntariat, învățare non-formală, solidaritate, activități sportive, expresie culturală,

stil de viață sănătos, grijă față de mediu, inovație, antreprenoriat sau antreprenoriat social, agrement și timp liber, cetățenie activă, educație civică, dezbateri, campanii și proiecte civice, înțelegere interculturală.

> **Infrastructură culturală.**

- > Dorim revitalizarea vieții culturale a orașului, prin încheierea de parteneriate cu companiile de teatru de stat sau private din zonă, care să susțină în mod regulat spectacole la Centrul Cultural Arta, precum și amenajarea unei scene permanente în aer liber, care să fie folosită pentru concerte sau spectacole de teatru pe timpul verii.

**Stradă cu stradă,
schimbăm România.**

6

Comunitate conectată la tehnologie

- › **Smart Community prin digitalizarea interacțiunii dintre autoritatea locală și cetățean.**
- › Fiecare instituție publică locală va trebui să își schimbe fluxurile interne astfel încât să acomodeze lucrul cu documentele electronice; cetățeanul va putea delega autorității publice obținerea documentelor necesare unei cereri, dacă acele documente se află la alte instituții sau autorități publice locale; acces la formulare precompletate, ușor de înțeles de către cetățeni.
- › **Sistem de management digital.**
- › Vrem introducerea unui sistem de management digital al documentelor interne ale Primăriei și instituțiilor subordonate astfel încât orice cetățean să poată accesa online orice document (exceptând elementele confidențiale) aflat în posesia autorităților locale.

Stradă cu stradă, schimbăm România.

- › **Interconectare și identitate electronică.**
- › Toate softurile achiziționate de autoritățile publice vor fi interconectate la rețeaua de „autostrăzi digitale” formate din rețele interconectate între toate autoritățile publice deținătoare de date; orice soft dezvoltat din fonduri publice sau achiziționat de autoritățile locale care prevede autentificarea cetățenilor, va permite și autentificarea prin intermediul cărții electronice de identitate (CEI).

Comunitate în care ne pasă de fiecare locuitor

- › **Maparea vulnerabilităților din comunitate.**
 - › Vom identifica nevoile celor vulnerabili, aducând în comunitate, aproape de ei, serviciile care lipsesc și le vom asigura sprijinul de care au nevoie pentru acces la locuri de muncă, educație și servicii de sănătate.
- Debirocratizarea, transparentizarea și creșterea accesului populației la serviciile de asistență socială și medico-socială. Eficientizarea, profesionalizarea și extinderea activității Centrului medico-social, respectiv Unitatea de îngrijire la domiciliu și Centrul de Zi pentru vârstnici.
 - Accesul la servicii de evaluare și tratament logopedic pentru toți preșcolarii și școlarii din ciclul primar, conform prevederilor legii.
 - Amenajarea unui centru de zi și recuperare pentru persoanele cu dizabilități încadrate într-o categorie de handicap.

Stradă cu stradă, schimbăm România.

› **Parteneriate cu societatea civilă și crearea de programe de voluntariat local, inclusiv prin reimplicarea vârstnicilor care doresc să fie activi.**

- Susținerea și implicarea ONG-urilor în proiectele comunității.
- Încurajarea și implicarea partenerilor sociali și a ONG-urilor în proiectele care privesc incluziunea socială, egalitatea de gen și egalitatea de șanse, sporirea accesului la serviciile publice și de sănătate, acționând în scopul reducerii abandonului în școlile locale.
- Reimplicarea persoanelor vârstnice în viața activă a comunității, prin crearea unui cadru unde să poată face acest lucru.

› **Modernizarea infrastructurii cimitirelor din oraș.**

- › Cartiere Viile Dejului și Ocna Dej au nevoie de o capelă funcțională la standardele europene.
- › Toate cimitirele orașului au nevoie de o întreținere adecvată a căilor de acces și aleilor.

> **Accesibilizarea.**

- > **Accesibilizarea include, pe lângă persoanele cu dizabilități încadrate într-o categorie de handicap, și persoanele în vârstă, femeile însărcinate sau cele cu copii mici.**

- Un punct de pornire în această problematică complexă ar fi punerea în aplicare a normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiul urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap—indicativ NP 051-2012, publicat în MO nr. 121 bis din 5 martie 2013.
- Prezența unor reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap în comisiile de recepție a lucrărilor de construcție ori de adaptare a obiectivelor prevăzute la alin. (1) și (2), art. 62 din Legea 448/2006, conform Legii Nr. 448 din 6 decembrie 2006, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap—la art. 62 și art. 63.
- O problemă eternă în municipiul Dej pe care ne-o propunem spre rezolvare este lipsa accesibilității în secțiile de votare conform Hotărârii nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora, publicată în MO nr. 915 din 14 octombrie 2016—art. 3 lit. d.

**Împreună facem
Dejul bine!**

**Votează
pe 27.09!**